

«Чесний бізнес — чисте місто»

Голова асоціації «Об'єднання підприємств Ніжинщини» Микола ШКУРКО — про те, як місцевий бізнес відроджує принципи організації ринку часів Магдебурзького права*

Марія ЮЗИЧ, «День»

17 квітня у Ніжині відбудеться бізнес-форум. Примітно, що місцеві підприємці говоритимуть про найгостріші проблеми в економіці та веденні бізнесу, які сьогодні турбують підприємців чи не по всій країні.

Цьогорічне гасло заходу — «Чесний бізнес — чисте місто». І в центрі дискусії — питання закритості податкової системи, а також нерівних умов діяльності для підприємців.

Зокрема, підприємці, які прагнуть працювати чесно, бажають контактувати з податківцями на умовах відкритості й паритетності. Мета бізнес-форуму — мобілізувати підприємців для приватно-державного партнерства, що в подальшому допоможе розвитку країни, а також створити позитивне ставлення пересічних громадян до підприємців.

До слова, Ніжинський бізнес-форум за підтримки Асоціації «Об'єднання підприємств Ніжинщини» відбувається вже вдруге.

Напередодні події «День» поспілкувався з **головою Асоціації «Об'єднання підприємств Ніжинщини», генеральним директором ТОВ ПВКФ «Сяйво» та головою Ніжинського міського осередку Асоціації платників податків України Миколою ШКУРКОМ:**

— Чотири роки тому під час однієї із зустрічей в Ніжинській міській раді з нагоди Дня підприємця кілька представників бізнесу запропонували відродити ніжинські «купецькі» традиції. Йшлося про створення зібрання, яке колись існувало у нас у місті 100 років тому. Тодішня підприємницька громада брала участь у благоустрої Ніжина. Спадщина їхньої діяльності збереглася і донині, зокрема двоповерхова будівля купецького зібрання на вулиці Гоголівській. Тому я запропонував відродити цю традицію.

Спочатку об'єдналося три підприємства, тепер їх п'ять. Причому всі підприємства — різні й важливі для міста. Кожне з них працює понад 20 років у різних галузях економіки.

— **Які проблеми піднімає ваше об'єднання?**

— Насамперед це безлад. Він відображається у тому, що наше місто має дуже низький як культурний, так і економічний рівень. Це як і неприбране сміття на вулицях, так і розквіт «базарної» торгівлі з тротуарів, недобросовісна конкуренція, несплата податків.

Ми також бачимо, що ті податки, які ми платимо, не використовують належним чином.

Об'єднавшись, ситуацію можна змінити. Сьогодні всі говорять про олігархів як основну причину тіньової економіки. Але не менш важливу роль у формуванні бізнесу в тіні відіграє малий та середній бізнес. До речі, хоч як парадоксально, тіньовий бізнес «покриває» саме Фіскальна служба та податкові органи.

— **Яким чином?**

— Закритістю інформації. Навіть міська влада — відділ економіки та фінансів — не може проаналізувати і, відповідно, управляти економікою міста, тому що не має необхідних даних — вони всі закриті. А той реєстр, який повинен вести державний реєстратор, не має необхідного програмного забезпечення. Хоча я вважаю, що це саботаж. Тому що коли немає інформації про те, хто платить, хто ні, — неможливо впливати на процеси в економіці міста.

— **Як місцевий бізнес відреагував на зміну керівництва в Фіскальній службі, зокрема на відставку Ігоря Білоуса?**

— Взагалі податкова система сьогодні дуже монополізована. Державна фіскальна служба об'єднує тепер не тільки митні органи, а й усю звітність щодо працевлаштування. Тобто всю інформацію збирають в одному місці і роблять закритою.

Звичайно, винне в цьому керівництво — як на загальнодержавному рівні, так і на обласному.

Щодо Ігоря Білоуса, то він, попри його молодий вік, жодним чином не змінив ситуації, тому і «не втримався в сідлі».

— **Чи можна змінити цю систему та як зробити її більш відкритою?**

— Звісно, ми віримо в те, що відбудуться зміни. Але проблема навіть не в державних органах, а в інститутах громадянського суспільства — громадських організаціях та об'єднаннях. Вони теж ведуть непрозору діяльність. Наприклад, створюють різні громадські ради, але вони — неефективні, і всі про це знають. Причиною цього є те, що вони не є самоорганізованими структурами і справжніми представниками суспільства. Їх створює сама ж система. До того ж жодна з цих громадських структур не звітує про свою діяльність. Хоча зобов'язана опубліковувати фінансову звітність. Адже часто гроші на роботу такої організації надходять саме з держбюджету на реалізацію різних програм. Але в результаті немає ні грошей, ні реалізованих програм.

Боротьбу з корупцією потрібно почати з громадського сектору. Тому мають бути чіткі реєстри цих інститутів громадянського суспільства і строга звітність щодо їхнього фінансового стану. Бо їх ніхто не контролює, як, наприклад, було з приватизацією. Ніхто з самого початку не дотримувався плану, а тепер хочуть все назад реприватизувати. Але ж проблема не в тому, що продали велике підприємство, а в тому, що не було контролю — кому і за скільки.

І ми бачимо, що об'єднавши підприємців, які ведуть чесний бізнес, ми зможемо зробити наше місто «чистішим». Як у прямому значенні — розвинути його благоустрій, так і в переносному — очиститися від усього «тіньового», яке заважає працювати економіці. Тоді до нас буде заходити новий бізнес. Поки що ж процвітає контрабанда та незаконна торгівля.

— **Чи бере асоціація «Об'єднання підприємств Ніжинщини» участь у розробці нової податкової реформи, яка готується в уряді?**

— Ще рік тому ми подавали кілька звернень із пропозиціями на цю тему. Взагалі ми пропонували, щоб Фіскальна служба співпрацювала з економічним блоком місцевого самоврядування. До нього входить відділ економіки і фінансів, статистики, Державна реєстраційна служба та Центр зайнятості. І ці органи разом із бізнес-середовищем повинні напрацьовувати економічну політику. В тому числі й фіскальну систему. Але відповіді ми так і не отримали.

— **Що варто змінити насамперед у податковій системі?**

— По-перше, необхідна відкритість державних органів, про яку я вже говорив. По-друге — це непопулярні пропозиції, але вони лежать на поверхні. Передусім необхідні прозорість і повний облік у торгівлі, які можна забезпечити за допомогою касових апаратів. Це реальний облік і справедливе оподаткування. Але починати потрібно з найбільшого бізнесу, а не з найменшого, як пропонують зараз. Щоб без чека можна було купити хіба що трохи квасолі у бабусі на базарі. Це одразу поставить усіх в однакові умови. Виграє від цього і сам споживач, який отримає документ, що засвідчує якість товару. І тут потрібна політична воля.

По-третє, потрібно переглянути спрощену систему. Фіскальна політика та законодавство мають бути сформовані таким чином, щоб підприємець намагався самостійно перейти на повну та більш складну систему оподаткування. Щоб було не вигідно «дробити» бізнес і працювати з елементарними системами, як наразі роблять, наприклад, супермаркети. Цю спрощену систему можна залишити хіба що для дуже невеликої кількості бізнесу. Тим паче, що сьогодні є дуже багато безробітних спеціалістів, які можуть зайнятися цим обліком.

Не менш важливим є й реєстрація всіх бізнес-структур. За кордоном такий облік веде торгово-промислова палата або галузеві асоціації. Варто і в нас сформувати відповідне законодавство щодо організації бізнесу, щоб галузева асоціація визначала правила гри на своєму ринку. І якщо ти не в об'єднанні — ти поза ринком і не можеш працювати. Це основи Магдебурзького права, яке було в Ніжині ще з 1625 року. Наразі ми в Асоціації хочемо збільшити кількість своїх членів завдяки бізнес-форуму й увійти у Чернігівську торгово-промислову палату. Тому що більшість із нас працює індивідуально. Але краще вступати в торгово-промислову палату через асоціацію.

У самій Торгово-промисловій палаті є проблема із законодавчою базою, яка успадкована ще з радянських часів. Упевнений, масове входження до Торгово-промислової палати бізнес-асоціацій зумовить потребу в новому законі, як це є у країнах ЄС.

* «День» неодноразово на своїх сторінках порушував тему важливості для місцевого самоврядування використання «магдебурзького» спадку. Найбільш ґрунтовно наша точка зору представлена в матеріалі з круглого столу від 25 травня 2012 року «Магдебурзьке право: пам'ять і практика», який відбувся в Міжнародному інституті менеджменту за участю істориків, експертів та представників місцевого самоврядування з Чернігівщини, Вінниччини, Львівщини та Івано-Франківщини.

Марія ЮЗИЧ, «День»

Рубрика:

Економіка

Газета:

№57, (2015)